ពិធីសារតាមចិត្តជ្រើសរើសទីពីរជាប់នឹង កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋនិងសិទ្ធិនយោបាយ សំដៅលុបបំបាត់ទោសប្រហារជីវិត

អនុម័ត និងប្រកាស ដោយសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់មហាសន្និបាតលេខ ៤៤/១២៨
ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៨៩

រដ្ឋភាគីនៃពិធីសារនេះ

ជឿថា ការលុបបំបាត់ទោសប្រហារជីវិត នាំឱ្យសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស កាន់តែប្រសើរឡើង និងនាំឱ្យសិទ្ធិមនុស្សមានការអភិវឌ្ឍន៍ជាលំដាប់ ។

រំលឹកឡើងវិញ នូវមាត្រា ៣ នៃសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ដែលអនុម័តនៅថ្ងៃទី ១០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៤៨ និងមាត្រា ៦ នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិ ស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ ដែលអនុម័តនៅថ្ងៃទី ១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៦៦ ។

កត់សំគាល់ថា មាត្រា ៦ នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិ នយោបាយ បាននិយាយយោងអំពីការលុបបំបាត់ទោសប្រហារជីវិត ដោយពាក្យ សំដីសង្កត់ធ្ងន់លើការប៉ងប្រាថ្នាឱ្យមានការលប់ចោលនេះ ។

ជឿជាក់ថា រាល់វិធានការលុបបំបាត់ទោសប្រហារជីវិត ត្រូវចាត់ទុកថាជាការរីកចម្រើននៃការអាស្រ័យផលនៃសិទ្ធិរស់រានមានជីវិត ។

មានបំណងយ៉ាងខ្លាំង ធ្វើការសន្យាជាអន្តរជាតិតាមរយៈនេះ ដើម្បីលុបបំបាត់ទោសប្រហារជីវិត ។

បានព្រមព្រៀងគ្នាដូចតទៅ :

មាត្រា ១

១. គ្មានជនណាម្នាក់ ស្ថិតក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចរដ្ឋភាគីនៃពិធីសារនេះ ត្រូវប្រហារជីវិតឡើយ ។

២. រដ្ឋភាគីនីមួយៗ ត្រូវចាត់រាល់វិធានការចាំបាច់ ដើម្បីលុបបំបាត់ទោសប្រហារជីវិត ក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ២

១. ពិធីសារនេះ មិនអនុញ្ញាតឱ្យមានលក្ខខណ្ឌណាមួយឡើយ លើកលែងតែលក្ខខណ្ឌលើកឡើង នៅពេលឱ្យសច្ចាប័ន ឬចូលជាសមាជិក ដែលមានចែងអំពីការដាក់ទោស ប្រហារជីវិតក្នុងពេលមានសង្គ្រាម ចំពោះទោសឧក្រិដ្ឋកម្មធ្ងន់ធ្ងរបំផុតខាងយោធា ដែលប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងពេលមានសង្គ្រាម ។

២. រដ្ឋភាគី ដែលស្នើលក្ខខណ្ឌបែបនេះនៅពេលឱ្យសច្ចាប័ន ឬចូលជាសមាជិក ត្រូវផ្ញើជូនអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ នូវបទបញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធក្នុងច្បាប់ជាតិរបស់ខ្លួនដែលអនុវត្តក្នុងពេលសង្គ្រាម ។

៣. រដ្ឋភាគី ដែលដាក់លក្ខខណ្ឌបែបនេះ ត្រូវជំរាបជូនអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិអំពីការចាប់ផ្តើមនិងការបញ្ចប់ស្ថានភាពសង្គ្រាមនៅលើទឹកដីរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៣

រដ្ឋភាគីនៃពិធីសារនេះ ត្រូវបញ្ចូលទៅក្នុងរបាយការណ៍ ដែលដាក់ជូនគណៈកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស ស្របតាមមាត្រា ៤០ នៃកតិកាសញ្ញា នូវព័ត៌មានស្តីពីវិធានការដែល ខ្លួនបានអនុម័តដើម្បីផ្តល់អនុភាពដល់ពិធីសារនេះ ។

មាត្រា ៤

ចំពោះរដ្ឋភាគីនៃកតិកាសញ្ញា ដែលបានធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ស្របតាមមាត្រា ៤១ សមត្ថកិច្ច គណៈកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្សក្នុងការទទួលនិងពិនិត្យបណ្តឹងត្រូវពង្រីកដល់បទបញ្ញត្តិ នៃពិធីសារនេះ នៅពេលរដ្ឋភាគីមួយអះអាងថារដ្ឋភាគីមួយទៀតមិនបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន លើកលែងតែរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធបានធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ផ្ទុយនៅពេលឱ្យសច្ចាប័ន ឬចូលជាសមាជិក ។

មាត្រា ៥

ចំពោះរដ្ឋភាគីនៃពិធីសារតាមចិត្តជ្រើសរើសទី១ ជាប់នឹងកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយដែលអនុម័តនៅថ្ងៃទី ១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៦៦ សមត្ថកិច្ចរបស់គណៈកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស ក្នុងការទទួលនិងពិនិត្យបណ្តឹងពីបុគ្គល ដែលស្ថិតនៅក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋភាគី ត្រូវពង្រីកដល់បទបញ្ញត្តិនៃពិធីសារនេះ លើកលែងតែរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ បានធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ផ្ទុយនៅពេលផ្តល់សច្ចាប័ន ឬចូលជាសមាជិក ។

មាត្រា ៦

១. បទបញ្ញត្តិនៃពិធីសារនេះ ត្រូវអនុវត្តជាបទបញ្ញត្តិបន្ថែមលើកតិកាសញ្ញា ។

២. ដោយមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ ដល់លទ្ធភាពនៃការដាក់លក្ខខណ្ឌស្រេបតាមមាត្រា ២ នៃពិធីសារ នេះ សិទ្ធិដែលធានាក្នុងមាត្រា ១ កថាខណ្ឌ ១ នៃពិធីសារនេះ មិនត្រូវជាកម្មវត្ថុនៃការធ្វើបដិប្បញ្ញត្តិណាមួយ ក្រោមមាត្រា ៤ នៃ កតិកា-សញ្ញាឡើយ ។

មាត្រា ៧

១. ពិធីសារនេះ ត្រូវបើកចំហឱ្យរដ្ឋហត្ថលេខីនៃកតិកាសញ្ញាចុះហត្ថលេខា ។

២. ពិធីសារនេះ គឺជាកម្មវត្ថុនៃការឱ្យសច្ចាប័ន ដោយរដ្ឋដែលបានឱ្យសច្ចាប័នដល់កតិកាសញ្ញា ឬបានចូលជាសមាជិកនៃកតិកាសញ្ញា ។ លិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ត្រូវតំកល់ទុកនៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

៣. ពិធីសារនេះ ត្រូវបើកឱ្យចូលជាសមាជិក ដោយរដ្ឋដែលបានឱ្យសច្ចាប័នដល់កតិកាសញ្ញា ឬ បានចូលជាសមាជិកនៃកតិកាសញ្ញា ។

៤. ការចូលជាសមាជិក ត្រូវធ្វើតាមរយៈការតំកល់លិខិតុបករណ៍ចូលជាសមាជិក នៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

៥. អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវជូនព័ត៌មានទៅរដ្ឋទាំងអស់ដែលចុះហត្ថលេខាលើពិធីសារនេះ ឬចូលជាសមាជិកនៃពិធីសារនេះ អំពីការតំកល់លិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ឬការចូលជាសមាជិក ។

មាត្រា ៨

១. ពិធីសារនេះ ត្រូវចូលជាធរមានក្នុងរយៈពេល ៣ ខែ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការតំកល់ទុកលិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន និងចូលជាសមាជិកទី ១០ នៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

២. ចំពោះរដ្ឋនីមួយៗ ដែលឱ្យសច្ចាប័នដល់ពិធីសារនេះ ឬចូលជាសមាជិកនៃពិធីសារនេះបន្ទាប់ ពីការតំកល់លិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ឬលិខិតុបករណ៍ចូលជាសមាជិកទី ១០ ពិធីសារនេះ ត្រូវចូលជាធរមាន ក្នុងរយៈពេល ៣ ខែ បន្ទាប់ពី

កាលបរិច្ឆេទនៃការតំកល់លិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ឬលិខិតុបករណ៍ចូលជាសមាជិករបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៩

បទបញ្ញត្តិនៃពិធីសារនេះ ត្រូវអនុវត្តលើគ្រប់ផ្នែកនៃរដ្ឋសហព័ន្ធដោយគ្មានការដាក់កម្រិត ព្រំដែន ឬការលើកលែងឡើយ ។

មាត្រា ១០

អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវជូនដំណឹងទៅរដ្ឋទាំងអស់ដូចចែងក្នុងមាត្រា ៤៨ កថាខណ្ឌ ១ នៃកតិកាសញ្ញា នូវព័ត៌មានលំអិតខាងក្រោម :

(ក) លក្ខខណ្ឌ បណ្តឹង និងការជូនដំណឹង ស្របតាមមាត្រា ២ នៃពិធីសារនេះ ។

(ខ) សេចក្តីថ្លែងការណ៍ដែលធ្វើស្របតាមមាត្រា ៤ ឬ ៥ នៃពិធីសារនេះ ។

(គ) ការចុះហត្ថលេខា ការឱ្យសច្ចាប័ន និងការចូលជាសមាជិក ស្របតាមមាត្រា ៧ នៃពិធី សារនេះ ។

(ឃ) កាលបរិច្ឆេទនៃការចូលជាធរមាននៃពិធីសារនេះ ស្របតាមមាត្រា ៨ ។

មាត្រា ១១

១. ពិធីសារនេះដែលមានអត្ថបទជាភាសាអារ៉ាប់ ចិន អង់គ្លេស បារាំង រុស្ស៊ី និងអេស្ប៉ាញ មានតម្លៃស្មើគ្នា ត្រូវតំកល់ទុកក្នុងបណ្ណសារដ្ឋាននៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

២. អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវបញ្ជូនច្បាប់ចម្លងនៃកតិកាសញ្ញានេះ ដោយមានបញ្ជាក់ការចម្លងតាមច្បាប់ដើម ទៅរដ្ឋទាំងឡាយដែលមានយោងក្នុងមាត្រា ៤៨ នៃកតិកាសញ្ញា ។